

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 marca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że T. P. od dnia 1 sierpnia 2013 r. do dnia 31 marca 2014 r. jako pracownik u płatnika składek P. B., nie podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu oraz wypadkowemu. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że zgromadzone w sprawie dowody, nie wskazują na rzeczywiste wykonywanie pracy przez T. P.. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podkreślił, że T. P. miała zostać zatrudniona na stanowisku sprzedawcy od 1 sierpnia 2013 r., a tym czasem zaświadczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia pracy na ww. stanowisku zostało jej wystawione dopiero w dniu 12 sierpnia 2013 r. (w tym też dniu, a więc po upływie ustawowego terminu T. P. została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego). Wątpliwości, zdaniem organu rentowego, budzi również okoliczność zatrudnienia T. P. na stanowisku sprzedawcy na okres 12 miesięcy bez uprzedniego zatrudnienia jej na okres próbny celem oceny wykonywanej przez nią pracy, a także okoliczność, iż do dnia 31 lipca 2013 r. T. P. prowadziła działalność gospodarczą, a w dniu kiedy miała ją zlikwidować tj. 1 sierpnia 2013 r. złożyła podanie o przyjęcie jej do pracy w firmie płatnika. W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie jest możliwym stwierdzenie, że T. P. wykonywała obowiązki sprzedawcy, gdyż z zakresu obowiązków jakie otrzymała nie wynika, aby miała ona sprzedawać towary (nie przedłożono także książeczki do celów sanitarno – epidemiologicznych). Ponadto zgromadzone w sprawie dokumenty (m.in. lista obecności na której widnieje podpis T. P. w dniu ustawowo wolnym od pracy tj. 1 września 2013 r.) nie są zdaniem organu rentowego wystarczającym dowodem na świadczenie przez nią pracy, a ponadto nie jest zrozumiałym sytuacja w której pracodawca powierzając pracownikowi obowiązki sprzedawcy jednocześnie nie upoważnia go do podpisywania dokumentów firmowych tj. faktur. Zdaniem organu rentowego płatnik składek nie miał realnej potrzeby zatrudnienia pracownika na stanowisku na jakim miała zostać zatrudniona T. P., a fakt rozwiązania umowy o pracę po 8 miesiącach z uwagi na likwidację stanowiska pracy może wskazywać na rzeczywisty cel zawarcia umowy tj. spełnienie przez T. P. warunków do uzyskania świadczenia przedemerytalnego. Zdaniem organu rentowego pracodawca nie miał realnej potrzeby zatrudnienia pracownika na, powierzonym T. P., stanowisku. Zdaniem organu rentowego, powyższe argumenty, świadczą o pozorności zawartej umowy o pracę.

/decyzja w aktach ZUS/

W dniu 31 marca 2015 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie T. P. od w/w decyzji, w którym wniosła o jej uchylenie oraz stwierdzenie, że w okresie od 1 sierpnia 2013 r. do 31 marca 2014 r. podlegała ona obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu oraz wypadkowemu. T. P. wskazała, że posiadała kwalifikacje do wykonywania powierzonych jej obowiązków pracowniczych, gdyż w okresie od 1 lutego 1994 r. do 31 marca 2001 r. wykonywała pracę na stanowisku kasjera sklepu – sprzedawcy w Gminnej Spółdzielni (...) w N., a w okresie od 17 września 1989 r. do 31 grudnia 1989 r. zajmowała stanowisko inspektora do spraw handlu w Urzędzie Gminy N.. Zdaniem odwołującej o fakcie świadczenia przez nią pracy świadczy dokumentacja, w której posiadaniu jest pracodawca (m.in. książeczka sanitarno – epidemiologiczna, potwierdzenia dokonania wypłat pracowniczych). Skarżąca wskazała, że to pracodawca podejmuje decyzję o utworzeniu stanowiska pracy oraz o ewentualnej jego likwidacji. T. P. podniosła, że celem zawarcia umowy, a następnie jej rozwiązania po upływie 8 miesięcy nie było uzyskanie przez nią świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Zdaniem odwołującej organ rentowy nie przedstawił żadnego dowodu wskazującego na okoliczność, iż zakwestionowana umowa o pracę została zawarta dla pozorów, a sama zaś chęć uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego jako motywacja do podjęcia zatrudnienia nie świadczy o zamiarze obejścia prawa, podobnie jak inne cele stawiane sobie przez osoby zawierające umowy o pracę, takie jak chęć zapewnienia środków utrzymania.

/odwołanie k.2-7/

W odpowiedzi na odwołanie, która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 28 kwietnia 2015 r., organ rentowy wniósł o jego oddalenie, przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.34-35 odwrót/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Zainteresowany P. B. prowadzi działalność gospodarczą od 21 października 2010r. pod firmą – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe (...), a głównym przedmiotem działalności firmy jest hurtowa sprzedaż owoców oraz warzyw. Hurtownia, składająca się z hali sprzedaży oraz magazynu; zlokalizowana jest w K..

/okoliczność bezsporna/

W związku z odejściem z pracy, z dniem 30 kwietnia 2013 r., dotychczas zatrudnianego pracownika (tj. A. W. zatrudnionego w ww. firmie od dnia 1 października 2008 r.) i brakiem możliwości wykonywania zwiększonej ilości obowiązków, po sprawdzeniu takiej możliwości, przy pomocy w prowadzeniu firmy, świadczonej przez żonę P. E. B., P. B. zdecydował się, od sierpnia 2013 r., zatrudnić nowego pracownika.

/zeznania zainteresowanego min.00:51:23 – 01:05:02 protokołu rozprawy z dnia 14 grudnia 2016 r., płyta CD k.240 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:34:21 – 00:58:16 protokołu rozprawy z dnia 23 września 2015 r., płyta CD k.70, umowa o pracę k.41/

P. B. poszukiwał pracownika w sposób nieformalny, a jedną z osób, która uzyskała informację o prowadzonej rekrutacji był P. P. (prywatnie mąż T. P.), uprzedni klient hurtowni (...).

/zeznania świadka P. P. min.01:02:57 – 01:18:13 protokołu rozprawy z dnia 23 września 2015 r., płyta CD k.70 oraz zeznania zainteresowanego min.00:51:23 – 01:05:02 protokołu rozprawy z dnia 14 grudnia 2016 r., płyta CD k.240 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:34:21 – 00:58:16 protokołu rozprawy z dnia 23 września 2015 r., płyta CD k.70/

W związku z uzyskaną od swojego męża informacją o poszukiwaniu pracownika do hurtowni (...), T. P. zgłosiła swoją kandydaturę.

/zeznania wnioskodawczyni min. 00:07:13 – 00:51:23 protokołu rozprawy z dnia 14 grudnia 2016 r., płyta CD k.240 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:02:51 – 00:34:21 protokołu rozprawy z dnia 23 września 2015 r., płyta CD k.70/

P. B. zdecydował się zatrudnić T. P., gdyż w związku z faktem, iż legitymowała się ona stopniem niepełnosprawności, mógł on otrzymać i **otrzymał - dofinansowanie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**, do, zajmowanego przez nią, stanowiska pracy.

/zeznania zainteresowanego min.00:51:23 – 01:05:02 protokołu rozprawy z dnia 14 grudnia 2016 r., płyta CD k.240 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:34:21 – 00:58:16 protokołu rozprawy z dnia 23 września 2015 r., płyta CD k.70, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w dokumentacji pracowniczej wnioskodawczyni k.45/

W dniu 1 sierpnia 2013 r. pomiędzy P. B., a T. P. została zawarta umowa o pracę na czas określony od dnia 1 sierpnia 2013 r. do dnia 31 lipca 2014 r. z miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 1 600,00 zł brutto. T. P. została zatrudniona na stanowisku sprzedawcy w pełnym wymiarze czasu pracy.

/umowa o pracę k.66 akt ZUS/

Zgodnie z powierzonym zakresem obowiązków do zadań pracowniczych wnioskodawczyni należało:

- przygotowanie towarów do sprzedaży.
- wyeksponowanie owoców i warzyw w celu ich zareklamowania.

- promocja artykułów cukierniczych.
- bieżące uzupełnianie towarów do sprzedaży.
- zabezpieczenie towarów przed uszkodzeniem lub kradzieżą.
- udzielanie informacji klientom na temat sprzedawanych produktów.
- pakowanie towarów, wykładanie dostarczanego towaru.
- sprawdzanie jakości towaru.
- przygotowywanie towarów pod zamówienie klienta.
- dbanie o czystość i bezpieczeństwo miejsca pracy.
- informowanie pracodawcy o przebiegu i wynikach pracy.
- przestrzeganie przepisów BHP.
- wykonywanie innych zadań zleconych przez pracodawcę.

/zakres obowiązków w dokumentacji pracowniczej wnioskodawczynie k.45/

W chwili zawierania powyższej umowy o pracę, T. P. posiadała doświadczenie w pracy w handlu (w okresie od 17 września 1989 r. do 31 grudnia 1989 r. wykonywała obowiązki pracownicze inspektora ds. handlu , w okresie od 1 lutego 1994 r. do 31 marca 2001 r. wykonywała obowiązki pracownicze kierownika sklepu – sprzedawcy , a w okresie od 7 maja 2001 r. do 31 lipca 2013 r. prowadziła własną działalność gospodarczą w formie sklepu spożywczo – przemysłowego).

/dokumentacja pracownicza wnioskodawczynie k.45 , zeznania wnioskodawczynie min. 00:07:13 – 00:51:23 protokołu rozprawy z dnia 14 grudnia 2016 r. , płyta CD k.240 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:02:51 – 00:34:21 protokołu rozprawy z dnia 23 września 2015 r. , płyta CD k.70/

W chwili zawierania powyższej umowy o pracę, wnioskodawczynie dysponowała orzeczeniem lekarskim z dnia 19 lutego 2007 r. (wydanym na czas nieokreślony) o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania prac w związku z którymi istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby.

/orzeczenie lekarskie k.64 , książeczka zdrowia wnioskodawczynie k.234/

W związku z posiadaniem powyższego dokumentu pracodawca nie skierował wnioskodawczynie do wykonania badań lekarskich dopuszczających ją do pracy na powierzonym stanowisku. Stosowne skierowanie do wykonania badań lekarskich wystawił po pewnym czasie.

/zeznania wnioskodawczynie min. 00:07:13 – 00:51:23 protokołu rozprawy z dnia 14 grudnia 2016 r. , płyta CD k.240 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:02:51 – 00:34:21 protokołu rozprawy z dnia 23 września 2015 r. , płyta CD k.70 oraz zeznania zainteresowanego min.00:51:23 – 01:05:02 protokołu rozprawy z dnia 14 grudnia 2016 r. , płyta CD k.240 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:34:21 – 00:58:16 protokołu rozprawy z dnia 23 września 2015 r. , płyta CD k.70/

Zaświadczenie lekarskie **z dnia 12 sierpnia 2013 r.** wskazuje na brak przeciwwskazań do wykonywania przez T. P. obowiązków pracowniczych na stanowisku sprzedawcy.

/zaświadczenie lekarskie w dokumentacji pracowniczej wnioskodawczynie k.45/

Wnioskodawczyni została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych po ustawowym terminie.

/okoliczność bezsporna/

Zawarte w dokumentacji pracowniczej wnioskodawczyni listy obecności wskazują ,że w całym okresie swojego zatrudnienia w ww. firmie (...) nie korzystała ze zwolnień lekarskich. W 2013 r. T. P. korzystała z urlopu wypoczynkowego w dniach : od 30 września do 11 października oraz od 12 listopada do 19 listopada. W 2014 r. T. P. korzystała z urlopu wypoczynkowego w okresie od 18 marca do 31 marca. Z treści listy obecności za wrzesień 2013 r. wynika ,że była ona obecna w pracy w dniu 1 września tj. w niedzielę.

/listy obecności w dokumentacji pracowniczej wnioskodawczyni k.45/

T. P., powierzone jej obowiązki pracownicze, świadczyła w godzinach od 7 do 14 (z uwagi na posiadany stopień niepełnosprawności obowiązywał ją skrócony czas pracy) od poniedziałku do piątku (hurtownia była czynna także w soboty). Wykonywane przez wnioskodawczynię prace sprowadzały się przede wszystkim do pomocy zainteresowanemu oraz jego żonie przy obsłudze klientów firmy. T. P. sortowała owoce oraz warzywa, przywoziła (za pomocą ręcznego wózka) towar z magazynu zgodnie ze złożonym zamówieniem (hurtownia sprzedawała także słodycze) , kontrolowała temperaturę magazynu (towar przechowywany w magazynie wymagał określonej temperatury) , a także zajmowała się czynnościami porządkującymi. Wszelkimi czynnościami wymagającymi wzmoczonej siły fizycznej zajmował się płatnik. T. P. nie wystawiała faktur , gdyż czynnościami związanymi z obsługą komputera oraz przyjmowaniem gotówki zajmował się płatnik lub jego żona.

/zeznania świadków: P. P. min.01:02:57 – 01:18:13 , E. R. min.01:18:13 – 01:27:31 , S. R. min. 01:27:31 – 01:36:49 , W. S. min.01:36:49 – 01:49:46 , H. W. min.01:49:46 – 02:00:57 protokołu rozprawy z dnia 23 września 2015 r. , płyta CD k.70 , zeznania wnioskodawczyni min. 00:07:13 – 00:51:23 protokołu rozprawy z dnia 14 grudnia 2016 r. , płyta CD k.240 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:02:51 – 00:34:21 protokołu rozprawy z dnia 23 września 2015 r. , płyta CD k.70 oraz zeznania zainteresowanego min.00:51:23 – 01:05:02 protokołu rozprawy z dnia 14 grudnia 2016 r. , płyta CD k.240 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:34:21 – 00:58:16 protokołu rozprawy z dnia 23 września 2015 r. , płyta CD k.70/

Za pierwszy miesiąc świadczonej pracy wnioskodawczyni otrzymywała wynagrodzenie w formie gotówkowej. W kolejnych miesiącach należne wnioskodawczyni wynagrodzenie było przelewane na konto bankowe (do czasu założenia własnego konta było to konto jej męża)

/zeznania zainteresowanego min.00:51:23 – 01:05:02 protokołu rozprawy z dnia 14 grudnia 2016 r. , płyta CD k.240 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:34:21 – 00:58:16 protokołu rozprawy z dnia 23 września 2015 r. , płyta CD k.70/

W okresie zatrudniania wnioskodawczyni obroty firmy płatnika uległy zmniejszeniu (m.in. z uwagi na rozpoczęcie , w pobliżu miejsca działalności firmy płatnika, działalności przez placówki handlowe oferujące podobny zakres asortymentu).

/zeznania zainteresowanego min.00:51:23 – 01:05:02 protokołu rozprawy z dnia 14 grudnia 2016 r. , płyta CD k.240 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:34:21 – 00:58:16 protokołu rozprawy z dnia 23 września 2015 r. , płyta CD k.70/

W dniu 14 marca 2014 r. P. B. wypowiedział (z zachowaniem dwutygodniowego okresu) T. P. powyższą umowę o pracę. Jako przyczynę rozwiązania umowy o pracę wskazano likwidację zajmowanego przez nią stanowiska pracy.

/wypowiedzenie umowy o pracę w dokumentacji pracowniczej wnioskodawczyni k.45/

Po rozwiązaniu umowy o pracę z wnioskodawczynią (co nastąpiło w dniu 31 marca 2014 r.) , płatnik nie zatrudnił nowego pracownika.

/zeznania zainteresowanego min.00:51:23 – 01:05:02 protokołu rozprawy z dnia 14 grudnia 2016 r. , płyta CD k.240 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:34:21 – 00:58:16 protokołu rozprawy z dnia 23 września 2015 r. , płyta CD k.70/

W 2013 r. przychód firmy płatnika wyniósł 878 369,38 zł.

W 2014 r. przychód firmy płatnika wyniósł 556 870,03 zł.

/dokumentacja k.45/

Od 1995 r. T. P. leczy schorzenia kręgosłupa.

/okoliczność bezsporna/

W okresie od stycznia 2012 r. do grudnia 2014 r. T. P. korzystała z następujących placówek medycznych: Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) w K. , Prywatnego Gabinetu Stomatologicznego A. M. w K., Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) w K. , Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Przychodni (...) w C. , Niepublicznego Stomatologicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) U. R. w K. , (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością , Niepublicznego Zespołu (...) w O. , Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) w K. , Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) w K. , Zespołu (...) w Ł. , (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialności , spółki komandytowej w K. , Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) M. Z. , Sanatorium (...) w U..

/zaświadczenie z Narodowego Funduszu Zdrowia k.132 – 135 , dokumentacja medyczna k.105 , k.107 , k.110 , k.146 , k.154 – 182 odwrót , k.186 /

W stosunku do wnioskodawczyni organ rentowy wydał decyzję mocą której odmówił jej prawa do świadczenia przedemerytalnego. Postępowanie odwoławcze w tej sprawie toczy się przed Sądem Okręgowym w Łodzi.

/okoliczność bezsporna/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach organu rentowego i załączonych do akt sprawy, a także w oparciu o zeznania świadków: P. P. , E. R. , S. R. , W. S. , H. W. oraz wnioskodawczyni i zainteresowanego.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy potwierdził, że T. P. podjęła i faktycznie wykonywała pracę w firmie (...). Sąd uznał ,iż zarówno zeznania wnioskodawczyni jak i zainteresowanego oraz świadków są spójne , konsekwentne , logiczne i znajdują potwierdzenie w dokumentach załączonych do akt. Z zeznań tych wynika wprost czym zajmowała się wnioskodawczyni w trakcie wykonywania pracy. Nie budzą również zastrzeżeń Sądu okoliczności jakie legły u podstaw zatrudnienia oraz rozwiązania umowy o pracę z wnioskodawczynią.

W odniesieniu zaś do zawartej w aktach sprawy dokumentacji medycznej T. P. wskazać należy , iż nie ulega wątpliwości ,że w spornym okresie wnioskodawczyni udzielano świadczeń medycznych , a sama T. P. leczy się na schorzenia kręgosłupa od 1995 r.. Niemniej jednak z samego faktu korzystania przez nią z usług medycznych nie sposób podważyć pozostałego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie , z którego wynika wprost ,że wnioskodawczyni świadczyła pracę w ramach powierzonych jej obowiązków pracowniczych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie czy wnioskodawczyni faktycznie podjęła i wykonywała powierzone jej obowiązki pracownicze z tytułu zatrudnienia w firmie (...).

Zgodnie z art. 6 ust 1 pkt.1 i art. 13 pkt.1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.963 ze zm.) obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Przez nawiązanie stosunku pracy, zgodnie z art. 22 § 1 k.p. pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. W myśl § 1¹ art. 22 k.p. zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartą przez strony umowy. Równocześnie w myśl § 1² art. 22 k.p. nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1.

W kwestii cech odróżniających umowę o pracę od innych umów ukształtowało się bardzo bogate orzecznictwo sądowe. Przede wszystkim, zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, o wyborze rodzaju podstawy prawnej zatrudnienia decydują zainteresowane strony (art. 353¹ k.c. w związku z art. 300 k.p.), kierując się nie tyle przesłanką przedmiotu zobowiązania, ile sposobu jego realizacji (por. wyrok SN z 13 kwietnia 2000 r., I PKN 594/99, OSNAPiUS 2001 nr 21, poz. 637). Zatrudnienie nie musi mieć charakteru pracowniczego. Praca może być bowiem świadczona także na podstawie umów cywilnoprawnych (por. wyrok SN z 9 grudnia 1999 r., I PKN 432/99, OSNAPiUS 2001 nr 9, poz. 310). Decydujące jednak znaczenie należy przypisać woli stron i zamiarowi ukształtowania w określony sposób treści łączącego je stosunku prawnego, zamiarowi towarzyszącemu zawarciu i kontynuowaniu stosunku umownego. Dopiero w razie ustalenia, że w łączącym strony stosunku prawnym - nazwanym przez nie umową o pracę - zdecydowanie nie występowały elementy typowe dla stosunku pracy (art. 22 k.p.), występowały natomiast elementy obce stosunkowi pracy (np. brak podporządkowania), nie jest możliwa ocena, że zawarta została umowa o pracę. Wówczas, dla ustalenia, że stron nie łączył stosunek pracy, nie jest konieczne precyzyjne nazwanie łączącej strony umowy cywilnoprawnej (por. wyrok SN z 14 lutego 2001 r., I PKN 256/00, OSNAPiUS 2002 nr 23, poz. 564).

Umowa, na podstawie której jest świadczona praca, nie może mieć mieszanego charakteru, łączącego elementy umowy o pracę i umowy cywilnoprawnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2002 r., I PKN 786/00, OSNP 2004 nr 2, poz. 30). W świetle art. 22 § 1¹ k.p. oceny charakteru umowy należy dokonywać nie tylko na podstawie przyjętych przez jej strony postanowień, które mogą mieć na celu stworzenie pozorów innej umowy, lecz także na podstawie faktycznych warunków jej wykonywania /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2010 r. I PK 8/10, LEX nr 602668/.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jako podstawowe cechy stosunku pracy odróżniające go od innych stosunków prawnych wymienione zostały: dobrowolność; osobiste świadczenie pracy w sposób ciągły, powtarzający się; podporządkowanie, wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy, w miejscu i czasie wyznaczonym przez niego; ryzyko pracodawcy; odpłatny charakter zatrudnienia /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2006 r. sygn. I PK 110/06 opubl. M.P.Pr. (...); wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2009 r. sygn. III PK 39/09, LEX 578140/. W wyroku z dnia 25 listopada 2005 r. I UK 68/05 Sąd Najwyższy stwierdził, iż wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy (pracy podporządkowanej) jest cechą o charakterze konstrukcyjnym dla istnienia stosunku pracy /opubl. Wokanda 2006/4/26, Lex 177165/. Z kolei w uzasadnieniu do wyroku z dnia 7 marca 2006 r. sygn. I PK 146/05 Sąd Najwyższy przypomniał, iż cechami charakterystycznymi dla stosunku pracy – wskazywanymi w orzecznictwie – są także: obowiązek osobistego wykonywania pracy, zakaz wyręczania się osobami trzecimi; bezwzględne obowiązywanie zasady odpłatności; pracowniczy obowiązek starannego działania, a nie osiągnięcia rezultatu, oraz obciążenie pracodawcy ryzykiem prowadzenia działalności; wykonywanie pracy skooperowanej, zespołowej; ciągłość świadczenia pracy; występowanie pewnych cech charakterystycznych dla stosunku pracy, np. wypłaty wynagrodzenia za godziny nadliczbowe. Sąd Najwyższy wskazał także, że o kwalifikacji

stosunku prawnego jako stosunku pracy decyduje przede wszystkim sposób wykonywania zatrudnienia. Strony mogą więc złożyć wyraźne oświadczenia woli co do ukształtowania podstawy prawnej zatrudnienia. Jednak nawet bez wyraźnego wyrażenia woli przez strony (złożenia oświadczeń woli w tym zakresie) stosunek prawny może być kwalifikowany jako stosunek pracy, jeżeli strony wykonują go w sposób charakterystyczny dla tego stosunku prawnego /opubl. OSNP 2007/5-6/67/.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się nadto, że dla włączenia do ubezpieczenia społecznego niezbędna jest przynależność do określonej w ustawie systemowej grupy podmiotów podlegających obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym. O tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Sam bowiem fakt, że oświadczenia stron umowy o pracę zawierają określone w art. 22 kp formalne elementy umowy o pracę nie oznaczają, że umowa taka jest ważna. Jeżeli bowiem strony umowy o pracę przy składaniu oświadczeń woli mają świadomość tego, że osoba określona w umowie o pracę jako pracownik pracy świadczyć nie będzie, a osoba wskazana jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, i do podjęcia i wykonywania pracy nie doszło a jedynym celem umowy było umożliwienie skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, to umowę taką uważa się za zawartą dla pozorów - art. 83 § 1 kc. Umowa taka nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2008 r. sygn. II UK 148/07, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 r. sygn. II UK 321/04, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 11-12, poz. 190, str. 503; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2001 r. sygn. II UKN 244/00, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2002, Nr 20, poz. 496; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 r. sygn. II UK 204/09, LEX nr 590241/.

Przy czym nie jest to jedyna postać pozorności umowy o pracę. Pozorność umowy o pracę ma miejsce nie tylko wówczas, gdy mimo jej zawarcia praca w ogóle nie jest świadczona, ale również wtedy, gdy jest faktycznie świadczona, lecz na innej podstawie niż umowa o pracę. W każdym przypadku decydujące znaczenie ma treść umowy i okoliczności faktyczne jej wykonywania /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2006 r., sygn. I UK 120/06, opubl. OSNP 2007 nr 19-20, poz. 294; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., sygn. I UK 43/09, LEX nr 529772; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2011 r. sygn. II UK 20/11, opubl. LEX nr 885004, M.P.Pr. (...)/.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy zakwestionował ważność umowy o pracę zawartej w dniu 1 sierpnia 2013 r. pomiędzy P. B. , a T. P. stojąc na stanowisku, iż podpisanie umowy o pracę oraz zgłoszenie T. P. do ubezpieczeń społecznych były czynnościami pozornymi dokonanymi jedynie w celu spełnienia przez T. P. warunku od którego zależało uzyskanie przez nią świadczenia przedemerytalnego.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle dokonanych ustaleń faktycznych, nie ma podstaw do uznania, że zawarta między P. B. , a T. P. umowa o pracę w opisany przez strony sposób nie była realizowana. Całokształt okoliczności jednoznacznie wskazuje, że stanowisko przedstawione przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji nie znajduje oparcia w stanie faktycznym. Wprawdzie P. B. dopuścił się ewidentnych uchybień formalnych związanych z zatrudnieniem T. P. (dopuścił ją do pracy bez ważnych badań lekarskich – te wnioskodawczyni wykonała w dniu 12 sierpnia 2013 r. , a także nie zgłosił jej do ubezpieczeń społecznych w ustawowym terminie) to jednak wnioskodawczyni **faktycznie wykonywała** powierzone jej obowiązki **od dnia 1 sierpnia 2013 r.** Co istotne, P. B. miał realną potrzebę zatrudnienia pracownika , a ponadto, w momencie zawierania zakwestionowanej umowy o pracę, kondycja **finansowa firmy była dobra** (przychody firmy zmniejszyły się w 2014 r.).T. P. w ramach powierzonych jej obowiązków pracowniczych zajmowała się czynnościami polegającymi na pomocy zainteresowanemu oraz jego żonie przy obsłudze klientów firmy. T. P. sortowała owoce oraz warzywa, przywoziła (za pomocą ręcznego wózka) towar z magazynu zgodnie ze złożonym zamówieniem (hurtownia sprzedawała także słodycze) , kontrolowała temperaturę magazynu (towar przechowywany w magazynie wymagał określonej temperatury) , a także zajmowała się czynnościami porządkującymi. Wprawdzie wnioskodawczyni leczy się na schorzenia kręgosłupa , ale zważywszy na rodzaj wykonywanych przez nią czynności nie sposób przyjąć by nie mogła ona ich wykonywać. Ponadto w całym

spornym okresie T. P. nie korzystała ze zwolnień lekarskich, a nieobecność w pracy była spowodowana korzystaniem przez nią z podstawowego prawa pracowniczego jakim jest urlop wypoczynkowy. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje również, że w 2014 r. przychody firmy płatnika znacząco spadły (w stosunku do 2013 r.), a zatem nie sposób podważyć przyczyn, które legły u podstaw rozwiązania umowy o pracę z wnioskodawczynią.

Sąd pragnie jednocześnie zwrócić uwagę, że nawet, jeżeli rzeczywistą wolą zawarcia przez wnioskodawczynię umowy o pracę z dnia 1 sierpnia 2013 r. była chęć spełnienia przez nią warunku, od którego uzależnione jest przyznanie w jej przypadku prawa do świadczenia przedemerytalnego (tj. rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w którym osoba była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy), to okoliczność ta nie świadczy o zamiarze obejścia prawa, **jeżeli umowa o pracę jest faktycznie realizowana**, a tak było w przypadku T. P..

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zaskarżoną decyzję ZUS zmienił i orzekł, że wnioskodawczyni T. P. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik u płatnika składek P. B..

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzać od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. na rzecz T. P. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Od 1 stycznia 2016 roku obowiązuje rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie. (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800 z późn. zm.). Zgodnie z treścią § 21 ww. rozporządzenia do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego należy zatem ustalić na podstawie § 12 ust. 2 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 roku Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 461 z późn. zm.)

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego.
2. Wypożyczyć pełnomocnikowi ZUS akta rentowe zobowiązując do zwrotu w razie złożenia apelacji.
3. Doręczyć pełnomocnikowi ZUS zapis protokołów rozpraw.

S.B.